SURINAAMSCH WEEKBLAD.

1858. **Zondag 3 October** **N°. 40.**

PARAMARIBO, 2 OCTOBER 1858.

Met de mail hebben wij in deze week de volgende berigten tot 2 Sept. ll. uit Europa ontvangen:

Den 27 Aug. is Z. M. de Koning van Hoogstdeszelfs buitenlandsche reis in Nederland teruggekeerd. De geheele Koninklijke familie zou op 4 September de verjaardag van Z. K. H. den Prins van Oranje, te Amsterdam zijn, alwaar, even als later in de residentie, onderscheidene feestelijkheden zullen plaats hebben.

De beide Kamers der Staten Generaal zijn den 28n. door den minister van *justitie* namens den Koning gesloten. De minister van Binnenlandsche Zaken, wiens taak zulks anders is, werd door familie aangelegenheden daartoe verhinderd.

Men meldt dat Z. K. H. de Prins van Oranje, bij de aanstaande opening der zittingen van het Wetgevend Ligchaam den Koning voor het eerst zal vergezellen.

De Regering heeft twee voorloopige concessiën verleend, de eene voor een spoorweg van Arnhem door het noorden naar Harlingen, de tweede voor eene lijn van Utrecht naar Zwolle. — De eerste met eene aanzienlijke bijdrage tot de kosten van aanleg en rente waarborg, de tweede zonder eenige subsidie of rente.

Z. M. de Koning heeft in de nabijheid van Wiesbaden eene buitenplaats gekocht ten einde aldaar, indien H. D. die badplaats weder mogt bezoeken, tijdelijk te huis te zijn.

De groote tijding van den dag is het vredes-tractaat met China. Daardoor zou verkregen zijn:

1. openstelling van vijf voorname havens voor den Europeschen handel en van nog andere havens, voor den invoer van bijzondere artikelen.

2. vergunning tot het vestigen van Europesche Consuls in de opengestelde havens, des noods van gezanten te Peking.

3. vrije uitoefening en verspreiding van de Christelijke godsdienst.

Dat is, zou men bijkans zeggen, te veel verkregen om het onvoorwaardelijk te gelooven.

Men vraagt echter, en teregt: „*wie* bepaalt of het noodig is, dat er gezanten te Peking resideren?"

— —

— Jeddah is door het Engelsch schip Cyclops gebombardeerd, ten gevolge waarvan 12 moordenaars op last van de Turksche autoriteit werden opgehangen.

Naar men algemeen verneemt, heeft het bombardement van Jedda te Konstantinopel een diepen indruk te weeg gebragt, die intusschen evenmin voor de Europeanen in het algemeen, als voor de Engelschen in het bijzonder gunstig te noemen is. De groot-vizier Ali-Pacha moet ook den Engelschen gezant scherpe verwijten gedaan hebben over het gewelddadige en voorbarige der handelwijze van den commandant der Cyclops, te meer omdat Ismaël Pacha bij het begin van het bombardement nog geene buitengewone volmagt ter beslissing over leven of dood ontvangen had. Naar men zegt, heeft Sir Henry Bulwer den groot-vizier verklaard, dat kapitein Pullen zonder bepaalde instructie van zijne regering had gehandeld. In de overige deelen van het Turksche rijk schijnt geene verdere ongebondenheid te heerschen. De regering te Konstantinopel heeft zich genoodzaakt gezien, overal en door alle autoriteiten te doen afkondigen, dat de geruchten, als of de Christenen het er op toeleg-den om Mekka en andere heilige plaatsen tot den grond toe te slechten, ten eenenmale valsch waren. Daaruit kan men nagaan, welk een loop de zaken in het Oosten reeds moeten genomen hebben. De fransche commissaris, de Heer Sabattier, moet ook onverholen hebben te kennen gegeven, dat hij vooruitzag reeds binnen twee maanden weder uit Jeddah terug te zullen zijn. In de gegeven omstandigheden zal hij daar ook weinig kunnen uitvoeren.

Uit Parijs wordt geschreven:

— Maandag den 23 Aug. hebben de algemeene raden hunne gewone zitting van 1858 geopend. Bij die gelegenheid zijn door onderscheidene presidenten van die vergaderingen aanspraken gehouden, onder welke die van den heer de Persigny aan de generale raden van het departement der Loire, inzonderheid de aandacht trekt. De spreker trad bij die gelegenheid eerst in eene uitvoerige beschouwing van den inwendigen toestand des keizerrijks, en weidde vervolgens uit over het verbond met Engeland. Gelijk men weet, is hij in Frankrijk een der ijverigste voorstanders van dit verbond, eensdeels als bijzondere vriend des keizers, met wiens inzigten en plannen hij, zoo niet ten volle, dan toch meer dan eenig ander bekend is, en anderdeels doordien hij, wegens zijn vroeger verblijf en de betrekking van gezant te Londen, beter met Engelands betrekkingen vertrouwd en met Britsche staatsmannen bevriend is, dan een der — om het zoo maar eens uit te drukken — *matadors* van het keizerrijk; van daar dat zijne woorden een diepen indruk hebben te weeg gebragt. Hij [illegible] alliantie voor Frankrijk en voor Engeland even zoo noodzakelijk als voordeelig; hij gelooft, dat Engeland, ofschoon het, volgens zijne zienswijze, sedert 1815 een zeker maritiem en koloniaal overwigt bezit, bij een oorlog met Frankrijk veel verliezen, maar niets winnen kan. Verder komt hij neder op den aanslag van den 14 Januarij, bij welke gelegenheid hij het daaromtrent te Parijs geschrevene en gesprokene, hetwelk toen in Engeland zooveel kwaad bloed heeft gezet, welligt nog scherper critiseert, dan eenig Fransch staatsman tot nu toe heeft gedaan of heeft durven wagen. Ten slotte spreekt hij zijne beste, vurigste wenschen uit voor de instandhouding van het verbond.

Men wil uit het geheele stuk opmaken, dat de heer de Persigny wel eens zijn vroegeren post te Londen zou kunnen terug krijgen en dat zijne verklaring slechts eene daartoe voorafgaande betuiging is van de vredelievende inzigten zijner regering.

— De Parijsche conferentie heeft den 19 Augustus weder eene bijeenkomst gehouden en daarin de conventie betreffende de Vorstendommen geteekend. De organisatie dier landen is daarmede definitief geregeld. Er blijft nu niets over dan de uitwisseling der ratificatien, die binnen vijf weken moet plaats hebben. Wat overigens de regeling der aangelegenheid van den Donau betreft, deze zal langs den gewonen diplomatieken weg moeten geschieden, daar de conferentie zich heeft moeten bepalen tot de aanduiding der wijzigingen, die in de overeenkomst tusschen de oeverstaten gesloten is. Wanneer dit heeft plaats gehad, zullen de gevolmagtigden daarvan acte moeten nemen, overeenkomstig het tractaat van Parijs.

Dit is het voornaamste nieuws van den dag. Het tweede waarop de aandacht gevestigd is, is ongetwijfeld het bombardement van Jeddah. Het wordt namelijk bevestigd

OVER HET VERSCHIL VAN TIJD AAN DE BEIDE UITEINDEN VAN DEN TRANSATLANTISCHEN TELEGRAAF-KABEL.

Aan den *Moniteur* ontleenen wij het volgende: Eindelijk mogt men er dan in slagen, om den Transatlantischen telegraaf kabel te leggen; van de twee einden is het eene aan de kust bij Valentia in Ierland en het andere aan die van St. Johns, op New-Foundland, bevestigd. De metalen draad, door middel waarvan men van de beide zijden van den Oceaan tot elkander kan spreken, telegrapheert zonder oponthoud van het oude naar het nieuwe halfrond en ondanks de onvolledige inrigting der electrische werktuigen, gaat er geen dag voorbij, waarin men niet reeds een berigt uit Amerika ontvangt, hetwelk zijnen weg onder door de wateren van den Atlantischen Oceaan heeft afgelegd. De Engelsche dagbladen hebben gemeld, dat men in den nacht van 9 op 10 Augustus, ten 11 ure 15 min. te Valentia voor het eerst eene tijding langs dezen weg uit New-Foundland ontving. Dat uur, hetwelk nagenoeg middernacht kan geheeten worden, schijnt voor ons meer geschikt tot rust dan tot arbeid. De electrische vonk vliegt langs den telegraafdraad met zulk eene onbegrijpelijke snelheid, dat zij Ierland bereikt heeft nagenoeg op hetzelfde oogenblik, dat zij New-Foundland verlaat; de Amerikanen hadden bovengenoemde tijding verzonden op een tijdstip waarop hunne zaken nog niet waren afgeloopen, want Valentia is op ongeveer 12 gr. 30 m. lengte ten westen van Parijs gelegen en St. Johns op New-Foundland op nagenoeg 55 gr. lengte ten westen van diezelfde stad, hetgeen dus een verschil geeft van 42 gr. 30 m. lengte tusschen de Europesche en Amerikaansche kusten. Indien wij dit verschil in lengte in uren overbrengen, vinden wij, dat een goed loopend horologie te St. Johns ongeveer 2 uren 45 minuten ten achteren is bij een dergelijk goed gaand uurwerk te Valentia, zoodat het berigt, hetwelk men daar ten 11 ure 15 minuten des avonds ontving, uit New-Foundland werd verzonden, toen het daar niet later was dan 8 ure 25 minuten. Aangezien Valentia en St. Johns de naastbijgelegene punten zijn tusschen de twee werelddeelen, is het hier vermelde verschil in tijd van 2 uur 45 minuten het geringste, dat tusschen de steden van Europa en van Amerika kan bestaan. Indien onze aardbol geheel en al door eenen telegraafdraad was omgeven, zoo als nu tusschen Europa en Amerika het geval is, zou de electrische vonk nog minder tijds, dan eene seconde noodig hebben, om dien afstand te doorloopen, zoodat men inderdaad zoude kunnen zeggen, dat de communicatie met de verwijderdste steden der aarde in een oogwenk plaats heeft. Zulk eene snelheid laat die der aarde ver achter zich, dewijl deze 24 uren noodig heeft om hare dagelijksche omwenteling te volbrengen. Onze planeet doorloopt in een uur 15 gr. lengte ten oosten een stand, die op den evenaar berekend, 416 mijlen van 4 kilometers (een kilometer is een uur gaans) bedraagt. Onder verschillende meridianen, kan het uur op twee plaatsen, hoe nabij ook gelegen, nimmer hetzelfde zijn; zie hier een voorbeeld, hetwelk wij in Parijs zelf nemen: Men weet hoe gering de afstand tusschen het Panthéon en het Observatoire is, en hoe deze nog meer in breedte dan in lengte verschilt. Wanneer men nagaat, dat de meridiaan van het Observatorium digt langs het paleis van het Luxembourg gaat, zal men ontwaren, dat de meridiaan van het Panthéon er slechts eenige honderd ellen van verwijderd is. En niettegenstaande die nabijheid der twee meridianen, verschilt het uur, van het (ten oosten gelegen) Panthéon merkelijk van dat van het (ten westen gelegen) Observatoire. Men schat het verschil tusschen die twee meridianen op twee seconden tijds, zoodat, wanneer het middaguur op het Observatoire slaat, het Panthéons uurwerk reeds twee seconden later wijst. Versailles is slechts twintig kilometers ten westen van Parijs gelegen en zijn uurwerk is reeds meer dan vijftig seconden achter bij dat der hoofdstad. Greenwich, welks meridiaan zoowel door de Engelschen als door verscheidene andere volken als eerste meridiaan is aangenomen, ligt op 2 gr. 20 m. lengte ten westen van Parijs, zijnde ongeveer de lengte van Havre; de uurwerken van Greenwich zijn reeds 9 minuten 22 seconden ten achteren bij die van Parijs. — Brest, het westelijkste punt van Frankrijk ligt op 7 gr. lengte en zijne klokken verschillen 27 minuten met die van het Observatoire van Parijs. Wanneer men dus nagaat, dat er reeds zulk een verschil bestaat in den tijd, op plaatsen, die slechts op zoo korten afstand in ons land van elkander zijn gelegen, moeten wij, nu de telegraaf ons in oogenblikkelijke verbinding met de verstgelegene steden in de Nieuwe Wereld heeft gebragt, met ieder harer, wat den tijd van het afzenden onzer berigten aangaat, het tijdstip onzer mededeelingen regelen, ten einde aan de gewone instellingen des levens de minst mogelijke stoornis te veroorzaken. Een te New-York of te New-Orleans woonachtig koopman, die nog het volle daglicht in zijne stad geniet, terwijl wij reeds een vergevorderden avond hebben, kan zijn correspondent te Parijs of te Londen niet noodzaken, om den nacht slapeloos door te brengen in het telegraaf bureau, om de verwachte tijding te ontvangen en er op te antwoorden. New-York, op nagenoeg 76 gr. lengte ten westen van Parijs gelegen, is met zijne klok iets meer dan vijf uren ten achteren bij Parijs, zoodat, wanneer het bij ons tien uren des voormiddags is, een tijdstip waarop de bezigheden een aanvang nemen, het in de groote Amerikaansche stad nog slechts vijf uren des morgens is, een uur waarin men nog gerust ligt te slapen. Wanneer men te New-York opstaat is het reeds middag te Parijs; wanneer men hier het middagmaal gebruikt (omstreeks vijf uur des avonds) ontbijt men ginds, maar wanneer men daarentegen te New-York dineert, stapt men te Parijs in bed. New-Orleans, dat nog weder nagenoeg 15 gr. lengte westelijker dan New-York ligt, is bijna 6 uur 10 minuten (dus meer dan het vierde van den dag) achter bij het Parijsche uur. Een berigt, bij voorbeeld, uit Parijs den 13den Augustus ten 3 ure des morgens door den telegraaf verzonden, zal den 12den dierzelfde maand te New-Orleans aankomen, als daar de klokken negen uur des avonds wijzen, en omgekeerd. Men kan alzoo uit Europa tijdingen verzenden ten een, ten twee, ten drie ure enz., op den eersten dag der maand of wel op Nieuwjaarsdag; deze berigten zullen in Amerika ontvangen worden in den laten avond van de voorgaande maand of van het verstreken jaar. Wil men, dat de tijdingen uit Europa te New-Orleans komen tegen het uur waarop de bezigheden in de heete luchtstreek aanvangen, alsdan moet men de electrische vonk tegen 12 ure loslaten. Het telegram, des avonds ten 10 ure afgezonden, zal de oevers der Mississippi ten 4 ure van den achtermiddag bereikt hebben, het tijdstip waarop de zaken, nadat de groote warmte is geweken, worden hervat. De Amerikanen, met hunnen ondernemenden geest, zullen niet eerder te vreden zijn, dan wanneer zij den Atlantischen Oceaan met de Stille Zuidzee, New-York met San Francisco in verbinding hebben gesteld. Laatstgenoemde stad, op 125 gr. lengte ten westen van Parijs gelegen, is acht uur twintig minuten bij ons ten achteren, zoodat het grootste gedeelte van haren nacht met onzen dag overeenstemt en omgekeerd. In den winter, wanneer het daglicht ten 7 ure des morgens ter naauwernood tot ons begint te komen, wijst de klok eerst 10 uur 30 minuten des avonds in Californie. Te San-Francisco maakt men toebereidselen om zich ter rust te begeven, op hetzelfde oogenblik, dat de horizont van Parijs den eersten lichtstraal doet zien. Het geschiktste uur om uit Europa met Californie te telegraferen, is tusschen 4 en 8 ure des avonds, hetgeen met den ochtend in dat ver gelegen land zal overeenkomen. De plaats op onzen aardbol, waar het tijdsverschil met westelijk Europa 12 uren bedraagt, dat is, wanneer het daar middernacht is, terwijl wij middag hebben en omgekeerd, is in de Stille Zuidzee gelegen, bezaaid met kleine eilanden, en besloten ten noorden door de Behring-straat en ten zuiden door Nieuw-Zeeland; die streek is 180 gr. lengte van ons verwijderd, en zij is bij ons bekend onder den naam van *antipoden* (tegenvoeters).

Tot nu toe is er nog geen sprake van, om een telegrafischen kabel naar die oorden te leggen. (*O.*)

dat de kommandant van de *Cyclops*, na de straf der moordenaren binnen 36 uren geëischt en daarop geen antwoord gekregen te hebben, de stad gedurende drie dagen, op verschillende tijdstippen gebombardeerd heeft. De gouverneur, Namik pacha, die tijdens de aankomst van de *Cyclops* afwezig was en wiens gedrag in deze droevige aangelegenheid zeer gelaakt wordt, was intusschen teruggekomen en heeft toen de schuldigen ter dood laten veroordeelen. Hij wilde de straf echter aan hen niet laten voltrekken, alvorens daartoe uit Konstantinopel gemagtigd te zijn. De *Cyclops* hervatte toen het bombardement gedurende de twee volgende dagen, tot dat Ismaël pacha arriveerde, die onmiddelijk aan de eischen van den kommandant van de *Cyclops* gehoor gaf, twaalf schuldigen liet ophangen en vier anderen naar Konstantinopel zond.

Men opppert de vraag, of dit bombardement, dat 8 dagen voor het bezoek van koningin *Victoria* bij keizer *Napoleon* te Cherburg plaats had, van een gunstigen of ongunstigen invloed zijn zal op de Engelsch-Fransche alliantie? Zoo men gewigt mag hechten aan een schrijven uit Parijs, dan zal het tweede het geval zijn, omdat de Fransche regering het ongaarne zien moet, dat het Engelsche gouvernement zich alleen de eer toeeigent van te straffen eene beleediging, aan beide vlaggen, de Fransche en de Engelsche gelijkelijk aangedaan. Men zal weldra weten, of deze opvatting de ware is.

Eene redevoering van het Engelsche Parlementslid Roebuck heeft grooten indruk verwekt. Wij lezen dienaangaande het volgende:

De rede van den heer Roebuck te Fynemouth liep over de genoegens des geestes, welke men in de vereeniging van werklieden smaken kan, doch spoedig ging hij daarvan tot politiek over en bragt Cherburg op het tapijt. «Ik heb gemeend, zoo zeide hij, niets beters te kunnen doen dan een kort verslag van mijne reis naar Cherburg te geven, en wel omdat ik als lid van het Lagerhuis in de gelegenheid was dingen te zien, waarvan de Fransche [illegible] wag maken. Aanvankelijk, bij mijne komst te Cherburg zag ik vreemd op, niet meer dan een linieschip en acht tweedekkers te ontdekken. Die schenen mij in het algemeen de onze te gelijken; hun getal was op verre na zoo groot niet als tijdens onze vloot te Spithead vereenigd was. Toen de reede zich met schepen begon te vullen, waarboven ik met trots onze vlag zag wapperen, toen verkreeg de haven van Cherburg een ander voorkomen, en op het oogenblik dat de koningin op haar fraai jagt Victoria binnenstevende, gevolgd door de prachtige Royal Albert den schoonen tweedekker Renpwn en vier der fraaiste fregatten, die ik ooit gezien heb, en al de forten saluutschoten losten, toen was de aanblik zeer indrukwekkend.

«Wij mogten, dank zij der vriendelijkheid van den Franschen admiraal, begeleid van een officier, de groote vestingwerken en arsenalen bezigtigen. Bij dat bezoek verkreeg ik een denkbeeld van de sterkte der vesting. De grootste haven die wij bezitten, is die van Keyhan bij Devenport. Zoodra zij voltooid is, zal zij eene ruimte van 72 Engelsche morgen beslaan, en drie groote droogedokken, en het gewone getal magazijnen en werkplaatsen bevatten. Let nu op! Cherburg beslaat eene ruimte van niet minder dan 220 Engelsche morgen, en is alzoo driemalen grooter dan onze grootste haven, wanneer zij voltooid zal zijn. De haven heeft drie dokken, een van 15, een van 16 en een van 20 morgen watervlakte, elk van 30 voet diepte.

«Langs de kaden dezer dokken kunnen 25 groote linieschepen liggen. De spoorweg van Parijs die zich verder door geheel Frankrijk uitbreidt, is in verbinding met de haven. In eenen dag kan het Fransche leger naar Cherburg ontboden en 100,000 man uit het binnenste van Frankrijk gekomen aan boord der oorlogschepen zijn, welke schepen bij elken waterstand zee kunnen kiezen. Maar toen ik die schepen bij de onze vergeleek, dacht ik «Gij kunt uwe soldaten wel hier brengen, maar alvorens ze op Engeland te kunnen werpen, moet ge het kanaal in uwe magt en eene geheel andere soort van schepen hebben, dan die ge nu bezit»

«Ik ging met Sir Charles Napier aan boord der Bretagne. 't Is waarlijk een prachtig schip, maar vervolgens begaf ik mij naar onzen Royal Albert, die zoo groot niet is als de Bretagne, doch tot dezelfde klasse behoort. Het scheen mij dat de Fransche schepen wel fraai zijn, maar toen ik de matrozen aanschouwde — de onze, hoe zij tot op den knop van den vlaggenstok klauterden, terwijl de Franschen niet hooger dan de raas konden komen, en hoe zij daar, op een been staande, en het andere opheffende, met de Engelsche vlag wuifden — toen dacht ik dat de Royal Albert spoedig de Bretagne tot splinters zou hakken.

«Toen ik iets later een der indrukwekkendste schouwspelen ter wereld zag, namelijk 300 tot 400 fraaije jagten, bemand met 3000 tot 4000 bekwame Engelsche zeelieden, en de deftige lieden, die op die jagten bevel voerden, en de hooge-edellieden en Britsche gentleman aan het roer zag staan — toen ik dacht dat deze gentlemen des vereischt op het oogenblik des gevaars even goed zouden strijden als hunne matrozen, toen sprak ik bij mij-zelven: «O, o, wij hebben van Frankrijk niets te vreezen, het moge zoo vele en zoo sterke werken tegenover ons hebben als het wil.

«Maar 't is jammer dat Frankrijk bij den bouw van die sterke vesting ver liggende oogmerken moet gehad hebben, en mijnerzijds betreur ik het, dat er tusschen ons argwaan is kunnen ontstaan» Verhelen wij het ons niet, dat onze zeemagt aan eene zwakheid lijdt, welke niet als gering mag worden beschouwd, daar wij, ingeval van nood, met moeite onze schepen zouden kunnen bemannen.

«Ik verblijd mij evenwel te kunnen mededeelen, dat de regering aan deze vraag de grootste aandacht leent Er is een koninklijke kommissie ingesteld, waartoe ik de eer heb te behooren, en ik hoop dat 't gelukken zal een plan te beramen, om het eenige bezwaar, waartegen onze zeemagt te kampen heeft, namelijk dat der bemanning, gelukkiglijk te overwinnen.

Een Amerikaansch blad behelst het volgende hoogst zonderling artikel over den toestand van iemand, wiens maag niet alleen zigtbaar is, maar waarvan men de werking zou kunnen waarnemen.

St. Martin, een man, die eene opening in zijn buik heeft, door eene wonde van een geweerschot veroorzaakt, leeft te New York, en een aantal daar ter plaatse gevestigde geneesheeren hebben bij hem proeven ingesteld, om den tijd te leeren kennen, die voor spijsvertering wordt gevorderd. Een thermometer, dien men door de opening in zijne maag bragt, steeg tot op 101 gr. Fahrenheit (57⅔ gr. Reaumur). Dr. Bunting zegt, dat de geele raap in vijf of zes uren wordt verteerd; bij halfgebraden roast-beef had dit in anderhalf uur plaats. Gesmolten boter verteert in het geheel niet, maar zwemt rond. Kreeften worden in vergelijking met andere voedingsmiddelen ligt verteerd. Bij het werpen van het maagsap (chyl) op een stuk purper gekleurd papier, verbleekte de kleur plotseling. Nopens de gezondheid van den patiënt, merkte Dr. Bunting op, dat zij doorgaands voortreffelijk was, daar St. Martin sedert zijne genezing van de eerste werkingen der wond, door dagelijkschen arbeid in de behoeften van een talrijk gezin voorzag. Deze proeven wijken eigenlijk niet af van die, twintig jaren geleden, door Dr. Beaumont ingesteld. De heer St. Martin is thans iets meer dan 50 jaren oud en van tengeren maar zeer sterken ligchaamsbouw. Hij verheugt zich in eene overigens voortreffelijke gezondheid, en heeft eene groote levendigheid in zijne bewegingen. De opening in zijn onderlijf oefent geen schadelijke invloed op zijn gezondheidstoestand uit en heeft hem ook niet gehinderd in het verrigten van aanhoudenden en strengen arbeid. Indien hij bij het drinken van water of het inslikken van iets anders, geen kompres op de opening heeft, dan dringt de geheele inhoud der maag daardoor naar buiten. Overigens ziet men door deze opening een klein deel van de maag, namelijk de binnenhuid, die er verschillend uitziet; dik en opgezwollen gedurende de spijsvertering, dunner als de spijsvertering voorbij is.

WAT IS ER GEWORDEN VAN AL HET GOUD?

(*Vervolg en slot van No.* 39.)

Trekken wij deze feiten te zamen, dan blijkt het, dat Californie en Australie in de laatste jaren voor eene waarde van *f* 1260,000,000 aan goud naar de wereldmarkten hebben heen gevoerd; — dat gedurende dat zelfde tijdsbestek de Londensche munt voor *f* 459.048,000 en de Parijsche munt voor *f* 779,040,000 goud geslagen hebben; — dat, met behoorlijke inachtneming van de uitgevoerde hoeveelheid munt, de binnenlandsche circulatie van Engeland *f* 240,000,000 en die van Frankrijk *f* 600,000,000 heeft verzwolgen, waartegen overstaat dat in laatstgenoemd land voor *f* 516,000,000 zilver uit den omloop verdwenen is; — dat de goud-circulatie in de Vereenigde Staten, daaronder begrepen de reserve der verschillende banken, met *f* 300,000,000 is toegenomen, tegenover eene vermindering der zilver-circulatie van ongeveer *f* 120,000,000. De gezamenlijke hoeveelheid goud dus, in Engeland, Frankrijk en de Vereenigde Staten in omloop gekomen, bedraagt, — afgescheiden van het gemunt geld dat weêr werd uitgevoerd, en waarvan gewis een aanzienlijk gedeelte versmolten en op nieuw gemunt is — *f* 1,140 000,000 een cijfer, waaraan nog slechts *f* 120,000,000 behooren te worden toegevoegd, om weder de som van 1260 millioen gulden te erlangen, die wij boven hebben opgegeven als de waarschijnlijke opbrengst der mijnen van Californie en Australie. Maar in deze som van *f* 1,140,000,000 is niet begrepen de aanzienlijke hoeveelheid gemunt goud, die uit Engeland en Frankrijk werd uitgevoerd; en zoo wij letten op het bedrag van Engelsche gouden munt, dat in omloop is in Australie, in Egypte en op Ceylon, en op het bedrag van Fransche en Engelsche gouden munt, dat nog circuleert op het tooneel van den jongsten oorlog, dan zal men de ontbrekende *f* 120,000,000 weldra gevonden hebben.

Om tot eene juiste schatting te geraken, mag hierbij echter niet uit het oog worden verloren, dat tegen over de meerdere hoeveelheid gouden munt de zilver circulatie eene vermindering heeft ondergaan van *f* 636,000,000. Men mag derhalve stellen, dat van de gansche hoeveelheid goud, door Californie en Australie voortgebragt, *f* 624,000,000 zijn benoodigd geweest om te voldoen aan de eischen van het snel toegenomen handelsverkeer, terwijl *f* 636,000,000 enkel de plaats hebben vervangen van eene gelijke hoeveelheid zilver, die vroeger in Amerika en Frankrijk in omloop was. De vraag rijst nu, wat er van al dat zilver, gevoegd bij de gewone opbrengsten der mijnen, geworden is? In het genoemde tijdsbestek was er in Indie en China eene vroeger geheel ongekende vraag naar dat metaal ontstaan. De haven van Southampton alleen verscheepte, gedurende de bedoelde jaren, voor *f* 252,000,000 aan zilver naar het Oosten; terwijl uit de havens aan de Middellandsche zee mede eene groote hoeveelheid zilver werd uitgevoerd naar die zelfde markten, waar 't in de circulatie schijnt verzwolgen te zijn, zonder nog de voortdurende aanvragen te voldoen of daarop zelfs eenigen merkbaren invloed uit te oefenen. (*) Holland en Belgie hebben beiden den zilveren standaard aangenomen en het goud gedemonetiseerd; 't geen eene zekere vraag naar zilver ook in die landen heeft ten gevolge gehad; terwijl van tijd tot tijd een aanmerkelijke invoer van zilver in Oostenrijk noodzakelijk is geweest.

Vóór de goud ontdekkingen was de gewone prijs van zilver, in goud uitgedrukt, omstreeks *f* 2,95 het ons; sedert die ontdekkingen is het gerezen tot *f* 3,05 en *f* 3,10 het ons, eene verhooging dus van naauwelijks 5 pCt. Het gering bedrag van die verhooging, tegenover zulk eene plotselinge toeneming der goud-productie, valt echter ligt te verklaren, wanneer men let op hetgeen in de Vereenigde Staten en in Frankrijk heeft plaats gegrepen: het vrijvallen van zooveel zilver en het verbruik van zooveel goud oefenden tweederlei invloed uit op de betrekkelijke waarde van beide metalen. Vooreerst was de invloed van het loskomen van zooveel zilver dezelfde als die, welken eene geheel nieuwe productie tot dat bedrag zou hebben uitgeoefend. Niet alleen echter, werd door die verplaatsing zooveel zilver op de markt geworpen, maar er ontstond daardoor tevens eene leegte en navraag, die alleen door evenveel goud konden worden vervuld; en hierdoor verklaart zich dan ook de vergelijkenderwijs slechts kleine verandering in de betrekkelijke waarde der beide metalen. Hiertegen kan echter te regt worden aangevoerd, dat deze opmerkingen wel verklaren, waarom de verhouding tusschen de waarde van goud en zilver onderling vrij wel dezelfde is gebleven; maar niet bewijzen, dat beide metalen te gelijk, ten gevolge van hun grooteren overvloed, in verhouding tot andere artikelen in het algemeen, geene belangrijke waarde vermindering hebben ondergaan. Tot dusver echter, meenen wij, is van dergelijke waarde-vermindering geen bewijs voorhanden. De prijsverhooging is niet algemeen voor alle artikelen, en waar zij bestaat, vindt zij hare verklaring in bijzondere redenen, die in geen verband staan met de waarde-vermindering van de edele metalen. Wel is de hoeveelheid der metalen in de laatste acht jaren buitengewoon toegenomen; maar, zooals wij hebben aangetoond, de toenemende vraag naar gemunt geld heeft gelijken tred gehouden met de opbrengst. Om niet eens te spreken van de onuitputtelijke eischen van het Oosten, merken wij slechts op, dat er nooit een tijd was, waarin de algemeene productie van levensbehoeften zoodanig is vermeerderd als in de laatste acht of tien jaren. De uitvoer en de scheepsbeweging van Engeland bijv. is in dat tijdsbestek meer dan verdubbeld. In Frankrijk en over het geheele vasteland van Europa is aan handel en nijverheid eene vroeger nooit gekende uitbreiding gegeven; in Amerika is de ontwikkeling van handel en nijverheid voor 't minst even groot geweest. Zoo derhalve de productie der edele metalen in zulk eene mate is toegenomen, was dit met alle andere koopwaren evenzeer het geval. Al de doeleinden waarvoor goud en zilver vereischt worden, als munt voor de circulatie en voor de reserve der Banken; als kapitaal voor de vereffening van rekeningen en het handelsverkeer tusschen verschillende landen; als artikelen van weelde voor de behoeften van den juwelier en den goudsmid in deze zoo weeld-rijke eeuw; als middelen om te voldoen aan eene geheimzinnige en oogenschijnlijk onbeperkte navraag in het Oosten — in al deze opzigten en onder al deze omstandigheden is de behoefte aan edel metaal in de laatste jaren tot eene vroeger ongekende hoogte gestegen. Men kan dus zeggen, dat de feiten, waarop wij wezen, niet slechts verklaren waarom het goud zoo weinig gedaald is in verhouding tot het zilver, maar ook waarom de waarde van die twee edele metalen slechts zulk eene geringe vermindering heeft ondergaan, tegenover alle andere koopwaren.

In de derde plaats hebben wij nog kortelijk na te gaan, of de oorzaken die, zooals wij aantoonden, tot dusver invloed hebben uitgeoefend op de betrekkelijke waarde der metalen, blijvend zijn, dan wel of er zich verschijnselen opdoen, die hare aanstaande verdwijning voorspellen. In de eerste plaats, wat de goudproductie aangaat, schijnen er zich noch in Californie noch in Australie sporen te vertoonen van eene vermindering in de opbrengst der mijnen. Integendeel, de productie der zes eerste maanden van het jaar 1856 vertoont in de beide landen eene aanmerkelijke uitbreiding, vergeleken met hetzelfde tijdvak van 1855. Van den anderen kant is de vraag naar goud in Frankrijk tot dusver nog niet merkbaar verminderd, terwijl de uitvoer van zilver er steeds aanhoudt; en nog in 1856, zooals wij gezien hebben, te Parijs eene verbazende hoeveelheid goud

---

(*) Ziehier de juiste cijfers van den uitvoer van zilver uit de haven van Southampton naar China, sedert 1852:

1852	*f* 29,288,000
1853	„ 37,404,000
1854	„ 37,152,000
1855	„ 72,792,000

Teregt zegt de schrijver, dat die aanzienlijke uitvoeren de vraag naar zilver nog geenszins hebben uitgeput, want de in 1856 verzondene hoeveelheid overtreft die van vorige jaren nog verre. Volgens eene voorloopige schatting verscheepte men in dat jaar uit Southampton naar dezelfde bestemming niet minder dan *f* 120,000,000 aan zilver.

is aangemunt. Doch, 't is zeker, dat die omstandigheden, niet veel langer kunnen voortduren. Het gebrek aan zilveren munt in Frankrijk brengt reeds de grootste ongelegenheden te weeg, en het gouvernement is bedacht op maatregelen om den verderen uitvoer te stuiten. In elk geval lijdt het geen twijfel, dat hetgeen in Frankrijk en Amerika heeft plaats gehad, niet op nieuw zou kunnen herhaald worden: hun zilver is uitgeput en hunne middelen tot plaatsing van goud moeten naar verhouding zijn verminderd. 't Is waar, de algemeene handel der wereld breidt zich voortdurend uit en bloeit op eene voorheen ongekende wijze, en in zoover dus zal er voortdurend vraag naar edele metalen blijven bestaan. Doch ook dit aannemende, kan het niet anders, of de oorzaken die tot nog toe hebben tegengehouden en vertraagd, wat anders als het waarschijnlijk en noodzakelijk gevolg der goud-ontdekkingen moest worden aangemerkt, moeten met snelheid verdwijnen." Mogt dus de goud-productie op denzelfden voet gedurende de volgende vijf jaren voortduren, dan moeten hare uitkomsten ten eenen male verschillen van die, welke men sedert de eerste ontdekkingen tot heden ondervonden heeft.

(*The Economist, weekly commercial Times.*)

(O.)

INGEZONDEN.

Over het algemeen is men in deze Kolonie zoo zeer geneigd de meest mogelijke en ongestoordste rust te genieten, dat het onder de grootste zeldzaamheden mag gerekend worden, wanneer de een of ander zich uit zijne dommeling beweegt om eenige zaak van publiek belang te bespreken en op bezadigde wijze eene eigene meening daaromtrent uit te drukken. Het is hier verre van ons, eene gunstige uitzondering op den algemeenen regel te willen maken, maar daar wij *nolens volens* eenige opgewektheid gevoelden en een goede geest ons tijdelijk bemeesterde, meenden wij de impulsie niet te mogen weerstaan om in het zakje der openbare opinie ook een duitje te werpen. — Men houde het ons echter ten goede, zoo wij gewigtiger aangelegenheden betreffende ons belastingstelsel thans buiten aanraking laten; daar wij uit de menigvuldigheid derzelve schier niet weten zouden, aan welke den voorrang toe te kennen. Wij zullen dus van vele belastingen hier niet gewagen, evenmin als van de jongste taxatie van huurwaarde, welke op eene wijze is geschied, die de daarmede belaste Commissie gewis niet tot eer verstrekt, maar eene stelselloosheid en beginselloosheid doen veronderstellen, welker indruk bij de burgerij nog gevoelig levendig is.

De aanleiding van ons schrijven vinden wij thans in het dezer dagen bekend gemaakte tarief van Uitgaande Regten, waarbij Koorn (gepeld in vaten) gesteld wordt op een uitvoerregt van *f* 10. — per 100 pond. Nu is het te zeer bekend dat voor dit artikel op onze markt geen *f* 6. — per vat van circa 200 pond te bedingen zijn, terwijl men buitenslands gunstige prijzen kan maken. Deze maatregel welke tot eene drievoudige prijsverhooging heeft geleid, strekt dus onzes bedunkens slechts om den voorraad Koorn zooveel mogelijk binnenslands te houden en tot dat einde den uitvoer te stremmen. Maar hier ligt nu de knoop. Tijdelijk zullen daardoor de verbruikers alhier ten koste van den landbouwer welligt gebaat worden, doch wat zal het gevolg daarvan zijn. — De landman die op deze wijze nadeel heeft ondervonden zal zich op de bebouwing van een ander product toeleggen en weldra het Koorn tot een enormen prijs gestegen zijn, wegens de mindere hoeveelheid, welke ter markt zal kunnen gebragt worden. Wij zullen alsdan ons het benoodigde in het buitenland moeten aanschaffen, waar eene andere gedragslijn gevolgd wordt en men den handel zijnen vrijen loop laat. Hierop wilden wij nu de aandacht vestigen, want, zegt het geachte tijdschrift de *Economist*, met welks meening wij volkomen instemmen:

„Nooit heeft eenig staathuishoudkundig stelsel zoo algemeen en zoo spoedig ingang gevonden als het vrijhandelssysteem. Het is nog geene eeuw geleden dat het als eene afgetrokkene bespiegeling werd verworpen. Voor omstreeks twintig jaren begon het eerst de aandacht tot zich te trekken en werd het, als een vraagstuk van praktische staathuishoudkunde, een ernstig onderzoek waardig geacht ofschoon het toen reeds op sommige punten van het Britsche grondgebied gedeeltelijk was ingevoerd; terwijl het pas omstreeks tien jaren geleden is dat in Engeland nagenoeg algemeen de noodzakelijkheid werd ingezien om de handelsstaatkunde geheel op de leest van dit stelsel te schoeijen. Na dit tijdstip is het in meerdere of mindere mate door de geheele beschaafde wereld als de eenige houdbare handelswetgeving aangenomen. Men mag het dus als welbewezen aannemen dat de grondslag van dit systeem met de menschelijke natuur en de natuurlijke wetten der menschelijke zamenleving overeenstemt, en dat er, zonder de betreurenswaardigste gevolgen uit te lokken, niet meer aan den terugkeer tot beschermende en verbodsstelsels te denken zou zijn. Het moet dus het streven zijn van alle verstandige staatslieden om de beginselen dezer staatkunde, zoo spoedig mogelijk, in volledige toepassing te brengen en zorgvuldig alles te weren wat aan de ontwikkeling van het stelsel hinderlijk zou kunnen zijn."

Tot dus verre de *Economist*. Wij besluiten echter met de volgende verklaring van den grooten Montesquieu:

„Wanneer de wilde volksstammen van Louisiana — zegt hij — vruchten verlangen, dan hakken zij den boom aan den voet om en plukken de vruchten. Ziedaar het despotisme."

Den boom omhakken om de vruchten te plukken, zóó handelen, volgens Montesquieu, de dwingelanden. Welnu zoo ook handelen de prohibitionisten. Zij ontnemen aan eenigen tak van nijverheid een débouché dikwijls tegen groote opofferingen en met veel moeite verkregen, ten einde op die wijze de producten van die nijverheid naar de binnenlandsche markten heen te leiden. Zeer zeker, het gelukt hun, om zoo doende gedurende eenige dagen een kunstmatigen overvloed te scheppen. Zij plukken de vrucht, maar de tak is dood.

Met bevreemding vinden wij in de verkoop Conditiën der producten van de plant. *Catharina Sophia*, bij inschrijving te koop aangekondigd, en waarvoor de Inschrijving-billetten op aanst. Maandag ten 9 ure bezorgd moeten worden, dat de Kooper, *drie* dagen na de toewijzing, verpligt zal zijn, het calculatief bedrag der toegewezene producten in specie te deponeren bij den Administrateur van Financien; uithoofde van het thans bestaande gebrek aan circulerend medium zal door die bepaling de mededinging zeer beperkt zijn. In het belang dus *èn* van den handel *èn* van de plant. *Catharina Sophia* ware het wenschelijker geweest, dat het den Kooper vrij gelaten wierd, het bedrag te deponeren in specie of soliede wisselbrieven op 3 | m zigt.

A & Z.

Eenige Vragen???

Zoude de advertentie van den Waarn. Havenmeester, waarbij kennis wordt gegeven van het binnenbrengen van het Vuurschip *Suriname* ook buiten *Braamspunt* zijn bekend gemaakt, opdat de inmiddels aankomende schepen weten mogen waaraan zich te houden? Zijn de gevolgen rijpelijk overdacht welke hieruit voortspruiten kunnen? Of is het nationale regt wel in het oog gehouden, van die mogendheden, aan welke van de plaatsing van dat Vuurschip is kennis gegeven, en die zich gehaast hebben, dit aan hunne zeevarenden bekend te maken?

Eenige Kooplieden.

Paramaribo, *den* 30 *September* 1858.

Zondag ll. werden zeer vele, ik durf zeggen, bijna alle ingezetenen, hevig geschokt door de treurige mededeeling van het overlijden van den alom beminden en geachten menschenvriend, *Med. Chir. Atque Art. Obstetr. Doctor* den WelEd. Zeer Geleerden Heer F. W. Cragin.

Zijne langjarige practijk binnen onze Kolonie was velen tot nut, en verscheidenen hebben het behoud van hun leven, naast God! aan hem te danken, waaronder schrijver dezes zelf.

Onvermoeid stond hij dag en nacht, mannen, vrouwen, kinderen, hetzij armen of gegoeden ter zijde.... In het vak der Chirurgie vooral deed hij wonderen. Zijn stoute moed, gepaard met zijne kunde en vaste hand, behielden velen!

Wij die zijne terugkomst uit Noord-America ongeduldig te gemoet zagen, gevoelen ons aangedaan en bitter teleur gesteld!

De Maatschappij verliest veel aan dien braven Arts en zijne veelvuldige vrienden *eenen waren vriend!*

Was hij van belang bij het ziekbed, verkieslijk was hij in den omgang; in beiden altijd minzaam, ernstig in het eerste, vrolijk in het laatste geval.

Niemand heb ik nog ontmoet, die hem niet *degelijk* betreurt, en wat de armen, onvermogende en beklagenswaardige besmettelingen aan hem, als steun, zullen missen, om dit te beschrijven gevoel ik mijne pen te zwak.

God zegene zijne weldaden! en zijn overgang zij zalig!

T.

Men vraagt volgens welke wettelijke verordening per de Koloniale schroefboot *Paramaribo*, in de vorige week, passagiers zijn vertrokken, zonder de benoodigde pas te behoeven over te leggen. — Immers behoort de vergunning tot vertrek geenszins tot de attributen der politie, maar wordt eene dispensatie van art. 5 der in vigeur zijnde Publicatie dd. 24 | 28 Januarij 1850 (G. B. No. 2) vereischt, hetgeen toch in dit geval zeker niet is verleend; daar naar men verneemt de prov. Commissaris van Politie tot deze afwijking aan den gezagvoerder van gemelden bodem den last heeft verstrekt.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 26n. Sept., het schip *Cuba*, kapt. Eijlers, van Amsterdam.

Idem, het schip *Stad Staroren*, kapt. Hoekstra, van Shields.

Den 27sten, de Fransche stoomboot *le Rapide*, komm. Pyron, van Cajenne.

Den 28sten, de Koloniale schroefstoomboot *Paramaribo*, kapt. J. F. Meijer, van Demerarij.

UITGEKLAARD.

Den 28sten, het schip *Susanna*, kapt. J. N. Z. Groenewoud qq., naar Amsterdam, lading: 187 vaten Suiker 268,445 pond, 70 balen heele Koffij 11,955 pond, 102 balen schoone Katoen 33,475 pond, 2 balen vuile dito 630 pond, 374 pond oud Lood, 924 pond oud Koper, 27 pies ▭ Hout, en 5 ledige Pijpen.

VERTROKKEN.

Den 29sten, de Fransche stoomboot *le Rapide*, komm. Pyron, naar Cajenne.

IN TEXEL GEARRIVEERD.

Den 15n. Aug., *Theodora Josina*, kapt. Tjakkes, van de Marowijne.

Den 23sten, *Maximiliaan*, kapt. Schill, van hier.

UIT TEXEL NAAR HERWAARTS GEZEILD.

Den 23sten, *Louisa Christina*, kapt. Ten Harmsen.

TE AMSTERDAM IN LADING NAAR HERWAARTS,

Sagitta, kapt. Bakker.

Janna Adriana, kapt. Franken.

Anna Lena, kapt. Zaal.

TE LIVERPOOL.

Het schip *Perseverance*

IN DE CLYDE

Het schip *Lady Matheson.*

IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip *Rijnbrand*, kapt. P. F. Lange, adres bij J. H. Zaal. Sluit *Uiterlijk* den 15 dezer.

Het schip *Eliza*, kapt. Visser, adres bij J. M. Polak.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met de Koloniale schroefstoomboot *Paramaribo*: de Heeren Ware, J. van Praag en de minderjarige M. Bromet.

PRIJZEN DER PRODUCTEN.

Bij inschrijving verkocht:

Suiker: Den 27n. Sept., 29 á 30 vaten van Plant *Bleijendaal* a 11,65 cts.

Koffij. Idem, van Plant *Nieuw Meerzorg*, 7500 pond a 25 cts.

Suiker. Den 30sten, van Plant. *Lodewijksburg*, 24 vaten a 11,80 cts.

HANDELSBERIGTEN.

Amsterdam, 25 *Augustus* 1858.

Suiker. Meer gewild, zijnde de laatste veiling van Surinaamsch op 19 dezer coulant *f* 1 boven taxatie afgeloopen van *f* 31 a *f* 34½. Nickerie *f* 29¾ a *f* 32½.

Koffij. Prijshoudend *f* 32. Surinaamsche opgeruimd.

Katoen. *f* 35 a *f* 55.

Arrowroot.
Toncaboonen.
Hout en
Rum. } Onveranderd.

Van Cacao zal geene veiling plaats vinden, de voorraad is uit de hand opgeruimd of eenige kleinigheden uitgezonderd van *f* 25 of *f* 27 de opinie voor het artikel blijft voortdurend ongunstig.

Den 30sten.

Suiker. Zeer vast, ruim *f* 1 hooger.

Koffij. Met goede opinie.

PUBLIEKE VEILINGEN.

Door- en ten huize van den Vendumeester A. Salomons

Dingsdag, 28 September 1858.

Het Huis en Erf aan den *Groote Rijweg op Combé*. — *f* 610. — J. Salomons qq.

Bij het Departement der *Onbeheerde Boedels*

Door den Vendumeester A. Salomons.

Dingsdag, 28 September 1858.

Het Erf en daaropstaande Gebouwen aan de *Rust en Vredestraat*, La. F No. 352*a*. — *f* 400 — De minderjarige kinderen van C. R. Hering geb. von Rieben.

Het bloote Erf aan de *Hoogestraat*, La. F No. 352*b*. — *f* 80. — De minderjarige kinderen van C. R. Hering geb. von Rieben.

Het Erf en daaropstaande gebouwen aan de *Pontewerf en Zwartenhovenbrugstraten*, La. F. No. 17. — *f* 1450. — C. C. Bergendaal.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 25n. Sept. tot den 2n. Oct. 1858, zijn alhier ingeschreven, als overleden:

Den 25sten, Abraham, zoon van wijlen David Hartogh, en van Rebecca Abraham de Vries, 6 maanden.

Idem, Juliana Mariantje van Bartelink, 64 j.

Den 28sten, Henricus den Bieman, 38 j., kannonnier 1e. klasse.

Idem, Albert, zoon van Marius Frederik Braam, en van Ludovica Francina Elisabeth van Knobbelsdorff, 10 maanden en 2 weken.

Idem, Henrietta Maria Mack, 93 jaren.

Den 29sten, . . van Bazel, n. g. 38 jaren, guide.

Idem, Sipke Pieters Smits, 25 jaren, hoornblazer bij de 1e. komp. van het battaillon veld artillerie.

Den 30sten, Petronella Geertruida van Negle, 58 jaren.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Bij Gouvernements resolutie van den 27 September No. 5, is, onder de nadere goedkeuring des Konings:

a. Aan den Heer J. C. Ellis, wegens vertrek uit de divisie, een *eervol* ontslag als Burger Kapitein der divisie *boven Commewijne* verleend; en

b. Tot Burger Kapitein in gemelde divisie benoemd den Heer W. van Thol Jr., oud Burger Kapitein.

Aanzoek voor Vrijgeving.

Den 1n. *October* 1857.

Van den slaaf *Joseph*, geboren in 1839, zoon van *Cornelia*; toebehoorende aan H. L. de Villeneuve.

Van het slavenkind *Truitje*, geboren in 1843, dochter van *Margaretha*, toebehoorende voor den vrijdom aan M. J. Houthakker.

Van het slavenkind *Catharina*, geboren in 1845, dochter van *Sabana*; toebehoorende aan E. M. Bunker.

Post-Kantoor.

De per de Koloniale schroefstoomboot *Paramaribo*, kapt. J. F. Meijer via *Coronie* en *Nickerie* naar *Demerarij* te verzenden Brievenpakketten, zullen op MAANDAG den 4n. dezer, des middags ten 12 ure, worden gesloten.

De Administrateur van Financien biedt bij inschrijving, tegen *Contante Betaling* bij de aflevering, te koop aan:

125,295 Nederl. ponden GEGOTEN YZER, bestaande uit Kanonnen, Bommen, Druivbossen, Granaten en Kogels.

7900 Nederl ponden GESLAGEN YZER, uit geweerloopen enz.

te bezigtigen te Fort *Zeelandia*, op het Fort *Nw. Amsterdam* en op post *Leijden*, alwaar de Voorwerpen voor rekening en risico van den kooper moeten worden afgehaald, en sulks bij kavelingen, ingevolge daarvan opgemaakte lijst, liggende ter inzage van gegadigden ter Administratie van Financien.

De bus der inschrijvings billetten ter Gouvernements Secretarie, zal geligt worden op Zaturdag den 9 dezer maand, des voormiddags ten 10 ure.

Uitgaande Regten.

De Administrateur van Financien brengt ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat de prijzen waarnaar de UITGAANDE REGTEN zullen worden geheven der gedurende het *Vierde kwartaal* dezes jaars dezer kolonie uit te voeren navolgende **Producten**, zijn bepaald als: van

Arrowroot of *Gomma*	op *f* 25,00	per	100 pond.
Banannen	„ „ —40	„	bos
Confituren	„ „ 2,00	„	stoop.
Huiden	„ „ 13,00	„	100 pond.
Kakao	„ „ 25,00	„	100 „
Katoen (schoone)	„ „ 34,00	„	100 „
Katoen (vuile)	„ „ 17,00	„	100 „
Koffij (heele)	„ „ 25,50	„	100 „
Koffij (gebroken)	„ „ 13,00	„	100 „
Koorn (gepeld in vat.)	„ „ 10,00	„	100 „
Koorn (ongepeld)	„ „ 6,00	„	600 spier.
Kwassiehout	„ „ 1,00	„	100 pond.
Melassie	„ „ 30,00	„	100 gallon de gallon berekend op 6 Am. pinten.
Oranjeschillen	„ „ 10,00	„	100 pond.
Patattes	„ „ 1,00	„	100 „
Pindaas	„ „ 4,00	„	100 „
Rijst	„ „ 12,00	„	100 „
Rijst (ongepeld of in de bast)	„ „ 6,00	„	100 „
Rum en *Dram* ter sterkte van 20 graden *hygrometer* en daarboven	„ „ 125,00	per	100 gall. de gall. berekend op 6 Amst. p.
en ter sterkte beneden de 20 graden *hygrometer*	„ „ 93,00		
Suiker	„ „ 11,00	„	100 pond.
Toncaboonen	„ „ 50,00	„	100 „
Vischlijm	„ „ 25,00	„	100 „

Amsterdamsch gewigt en maat.

Van alle voortbrengselen dezer Kolonie in deze prijsregeling niet opgenomen, zal bij den Uitvoer het regt worden geheven, volgens eene alsdan te bepalen billijke waarde, met uitzondering van *Houtwaren*, welke *vrij* zijn van Uitgaande Regten.

Paramaribo, den 29 September 1858.

Transport.

Den 27n. September 1858. F. Taunaij Fz. qq. D. W. Croockewit, aan F. Taunaij Fz. in privé, van het Huis en Erf, aan de *Keizerstraat*, N. W. La. A No. 244 O. W. La. B No. 132.

Paramaribo, den 27 September 1858.

Den 28n. September 1858. S. Lijons als in huwelijk hebbende E. M. Noble aan W. Wiessel, van het bloote Erf aan de *Hoogestraat*, N. W. La. E No. 371.

Idem. B. C. van den Ende qq. en D. M. Uhlenkamp qq. Mr. A. Bakker en Jhr. A. L. Coenen te *Rotterdam* in hoedanigheid als gemagtigden:

Van Vrouwe F. C. E. Alting Siberg Douariere van wijlen Jhr. C. J. van der Does, zoo uit eigen hoofde dan nog in hoedanigheid van Moeder en wettige Voogdes over haren minderjarigen zoon W. van der Does;

Van Vrouwe J. E. van der Does Echt genoot van J. A. van den Ouwelant;

Van G. W. van der Does;

Van J. D. M. van den Bosch als usufructuaire Erfgenaam van wijlen zijne Echtgenoote Vrouwe J. A. van der Does;

Van M. A. Rees;

Van Vrouwe J. P. Rees Echtgenoote van H. Mauritz;

Van Vrouwe F. E. B. S. Rees Echtgenoote van F. J. J. van Hoven;

Van Vrouwe G. P. van der Does Echtgenoote van A. H. A. von Zschock aan Cornelie Marie St. Martin en Jhr. Albert Leonard Coenen van de *helft* in de Plantaadje *Nieuw Timotibo* c. a. gelegen in deze kolonie aan de rivier *Rio Perica*, ter regter en linkerhand in het opvaren tusschen de Plantaadjen *Capoerica* en *Sorribo*.

Paramaribo, den 29 September 1858.

Berigt aan Zeevarenden.

Naar aanleiding der Resolutie van Zijne Excellentie den Heer Gouverneur dd. heden No. 6, wordt ter kennis van belanghebbenden gebragt, dat het Vuurschip *Suriname*, uithoofde van vereischte voorziening, gedurende een *tiental* dagen *niet buiten* zal liggen.

Paramaribo, den 1 October 1858.

ADVERTENTIËN.

Op HEDEN den 13 October 1858, des voormiddags ten *half negen* ure, GODSDIENSTOEFENING bij de *Evangelisch Lutherscke Gemeente* in het Kerkgebouw der *Hervormde Christelijke Gemeente.*

Wordt bij inschrijving te koop aangeboden, van plant. *Catharina Sophia*:

150 vaten SUIKER,
15 puncheons RUM,
hooge proef, en

3000 gallons MELASSIE,

ingevolge voorwaarden van verkoop, welke voor gegadigden ter inzage liggen ter Administratie van Financien.

De bus der inschrijvings billetten, ter Gouvernements Secretarie zal geligt worden op Maandag den 4 dezer, des voormiddags ten $9\frac{1}{2}$ ure.

Paramaribo, den 1e October 1858.
De Administrateur van Financien,
A. DE MAN.

(9742) De Vendumeester A. SALOMONS, zal DINGSDAG e. k. verkoopen:

Provisien, Uijen, Aardappelen, rood en blaauw *Damruit*, witte Rijst, Houwers, Wane Planken

en om verkooprekening te sluiten:

80 vaatjes *Boter* gemerkt *B.*

RIVIER-STOOMVAART DIENST.

Wegens vereischte reparatien, vervallen de geannonceerde reizen van de »*ELIZA*«, tot nadere aankondiging.

Paramaribo, den 2 October 1858.
H. LYON & CO.

Kapt. A. P. Duinker,

Voerende het Nederlandsch brikschip *TRITON*, brengt ter kennis van HH. PLANTERS en KOOPLIEDEN, dat hij, ingevolge annonce in het *Surinaamsch Weekblad* 18 Julij ll. een aanvang maakt met het inladen van

Koffij, Kakao en Katoen;

voor welke PRODUCTEN hij zijn onder hebbenden bodem, voor zoo verre hij nog ruimte heeft, blijft aanbevelen.

Paramaribo, den 27 September 1858.
(11937)

VERLOREN.

Eene Koperen patent *BUS* van een WIEL van een Rijtuig.

De vinder die zulks ter dezer Drukkerij terugbezorgt zal beloond worden. (11966)

Verkrijgbaar bij
J. DE MIRANDA,
bij het klein:

Geurige ZWARTE THEE, BROODSUIKER, Vermicelli, gedr. Appelen en Peeren, Pruimedanten, Rozijnen, Krenten, Bitter, Zoete en Tafel Amandelen, Anijszaad, Bruine en Witte Sago in Ws. bussen, Sago Bloem, Paerl Garst, Alkm. Gort, Kanariezaad, diverse SPECERIJEN,

***Sigaren*, Comp Kaarsen,**

Thee-Banket en Bitterkoekjes, diverse soorten SUIKERGOED, Witte, Bruine en Boerhavische Kandij, Jujubes Pectorales, Engelsche PEPERMENT,

Framb. en Holl. Stroop,

Bessen Sap, Vruchten op Brandewijn, Eng. Mosterd, Sardines, Zwits. Kaas, Anchovisch, versche *MACKREEL*, Spaansche Olijven, gem. Zuur, Augurkjes, Kappers, Wijn-Azijn, Genua, Patent en Raap Olie, BOTER, Kaas, Uijen, extra Roode en Madera Wijn, Conjac en Witte Brandewijn, Genever, Princesse Bier, Liqueur, Haar Olie, Pommade, Lavendel, Eau de Cologne en meer andere GOEDEREN. (11958)

Wordt te huur aangeboden:

Na het ophanden zijnde vertrek van den tegenwoordigen bewoner Mr. G. DE MEINERTZHAGEN, het Huis en Erf aan de *Heerenstraat*, La. A No. 89, hetzij geheel of gedeeltelijk.

Adres bij G. M. DE RIDDER. (11965)

(11964 Per de *Cuba* kapt. EIJLERS aangebragt en te bekomen bij

GEBRS. REELFS:

Elégante Witte, Zwarte en gekleurde **MANTILLES** naar den laatsten smaak, Heeren ZIJDEN FOULARDS, Geborduurde Ondermouwen Chimisettes, Kraagjes, Kindermutsen, fijn geborduurd NETELDOEK, gedrukt en effen Cambrics. Kamerdoek, Schotsch Batist, fijne en ordinaire BATISTEN ZAKDOEKJES,

Zwart, Blaauw en Bruin *LAKEN, Everlasting,*

Zwart en Gekleurd PRINCENSTOF, $\frac{8}{4}$ en $\frac{1}{4}$ Grijs Katoen, Shirting, Bielefelds, Jersch, Vlaamsch, Osnabrugs, Blaauw en Gestreept LINNEN, een Assortiment 3 draads Dames *KOUSEN SOKKEN*, Gemaakte HEMDEN, Borstrokken en Broeken.

Heeren en Dames Zijden PARASOLS en PARAPLUIES.

Zijden Handschoenen,

FLANEL, TAFELLAKENS, en SERVETTEN, DAMAST, TAFELKLEEDEN,

BEDDENSPREIJEN.

Hooge, Lage, verlakte Schoenen, Stoffen, Heeren en Dames *Laarsjes*.

Extra Pommade, Huile antique, Macasser Olie, Odeurs, Lavendel, Zeep, etc.

Johan Lugard

biedt CONTANT te koop aan:

Nieuwe *Aardappelen*, Gras Boter, Kaas, Ham, Saucijs de Bologne, Rolpens, BROODSUIKERS, Banket en geurige *Thee*,

Patent-, Lijn-, Raap- en Genua OLIE, JENEVER à *f* 5, CONJAC en Witte BRANDEWIJN à *f* 9 per kelder, VALKEN HAANTJES BIER.

Servet en Onderrokken GOED, NANKINET, BOEKJESSTREEP, Wit KATOEN van *f* 2,50 *f* 3 en *f* 5 per pies

Alsmede:

Een assortiment netgewerkte *SCHOENEN*,

waaronder *nieuwe modellen Kinderschoenen* van *f* 2 tot *f* 3, en Dames LAARSJES à *f* 2,50. [11963]

(11962) Aangebragt per de Nd. Am. bark *Tropic Bird* direct van *Boston* en verkrijgbaar bij

Gebrs. van Praag:

BAKKELJAAUW, Haring, Makreel, Bokkings à *f* 1 per kistje, $\frac{1}{4}$ vaten extra Fulton Market NEW-YORK en ALBURGER Philadelphia Family Vleesch, Mess, No. 1 en Prime Vleesch, Clear, Mess, Prime Mess, Rump, Prime en Shoulder Spek, HAMMEN, REUZEL, Sperm. Olie, Winchesters Smeerkaarsen van 6 à 16 in het pond, GEELE en ZWARTE ZEEP, MARINE ZEEP,

***Carolina* en O. I. Rijst,**

Beschuit en Crackers in 1, $\frac{1}{2}$ en $\frac{1}{4}$ vaten, Nonpareil, Lemon, Water en geassorteerde Crackers in blik, Corenten, Rozijnen, Nooten, Amandelen, Bieten, Boter, Sperm. Olie, extra Bladen en Pruimtabak, LUCIFERS, groote Val-Axen, *SUFFOLK DRIL*, ZEILDOEK, ijzeren PONTEN KETTINGS, geteerd en Manilla Touwwerk, EMMERS en WASCHTOBBEN in nesten.

Nog in voorraad:

Pitch en White Pine Planken, Daklijen 20†10, Leispijkers, Engelsch en gewoon Platlood, Patent en Lijn Olie, Witlood, drooge Verfwaren, Pik, Teer, Breeuwwerk, *extra ROODE WIJN* in oxhoofden, DROOGE APPELEN, 14 kts. Hoepels en meer andere GOEDEREN.

(11961) Ontvangen in Commissie per *Ocean Gem* en verkrijgbaar

à Contant bij

D. Baëza:

ROODEWIJN in vaten en Demijohns, 1e. qualiteit CHAMPAGNE in $\frac{1}{2}$ fleschen, Conjac, Vermouth, Absinthe, Marasquino, Likeur, Muscaatwijn, Orgeade, *BIER*,

LIMONADE GAZEUSE, Barbadosche Gember.

ZOETE OLIE, AMANDELEN, Pruimedanten, Vermicelli, Vruchten op Brandewijn en in Sap, *Sardines*,

FLEUR D'ORANGE,

Eau de Cologne, Gecristaliseerde Vruchten

in doosjes, DADELS in doosjes en bij het pond, *NOUGAT* of AMANDELKOEK,

Waterkruikjes,

Extra BOTER, AJUIN, AARDAPPELEN,

Metselkalk, Knoflook, Bloedzuigers enz.

Nog voorradig:

Mess en Prime SPEK, $1\frac{1}{2}$ en 2 dms. W. P. PLANKEN, Versche Zalm, Makreel, Kreeften, en Oesters, Gemarineerde ZALM, Mess en Family BEEF,

Tabak, Haring, Lamp Olie,

Todo-Axen,

KAARSEN, ZEEP, STOELEN,

Dakleijen 20†10,
Slijpsteenen enz.

Verkrijgbaar bij
A. C. Bosmans,

bij het groot en bij het klein:

Versche Beschuit.

Dito CRACKERS in heele en $\frac{1}{2}$ vaten.

Fijne dito in blik.

Dito dito PICNIC en NONPAREIL.
Gerookte HEILBOT bij het pond.

Wal-Hazel- en Pikan Noten.

DADELS, VIJGEN, Rozijnen in heele en halve kisten en Corinten.
Geurige Zwarte THEE bij het pond.
OLIJVEN, Geassort. ZUURGOED.
Versche ZALM
Dito MACKREEL (1 en 2 ℔ blik.

Kreeften en Oesters.
Versche *Bokkings*.

Fijne Sperm. KAARSEN.
Winchesters dito van 6 tot 12 in 't ℔.
Dito Zwarte en Geele ZEEP.
ZWAVELS, Versche SCHOENSMEER.
HAIRDYE om het haar zwart te maken, en veel meer andere

Goederen.

[11960]

Holloway's Pillen

zijn een geneesmiddel, dat door ieder geroemd wordt als de beste vernieler van de inwendige ziekten, waaraan de menschheid lijdt zoo als verstopping, gal, hoofdpijn en alle andere leverkwalen. Derzelver werking is eenvoudig, schadeloos en krachtig.

Deze *PILLEN* zijn alhier verkrijgbaar gesteld bij den Apotheker A. B. DE VRIES, aan de *Zwartenhovenbrugstraat* à *f* 1 en *f* 3. (11959)

GEDRUKT BIJ A. L. G. DE RANDAMIE.